

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

2846

Na temelju članka 15. stavka 2. podstavka 12. Zakona o hrani («Narodne novine» broj 46/2007) ministar zdravstva i socijalne skrbi uz suglasnost ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O HRANI NAMIJENJENOJ SMANJENJU TJELESNE MASE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti koje u pogledu sastava i označavanja mora ispunjavati hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase za upotrebu pri energetske ograničenim (redukcijskim) dijetama. Hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase smatra se hranom za posebne prehrambene potrebe u smislu članka 3. stavka 1. točka 3. Pravilnika o hrani za posebne prehrambene potrebe («Narodne novine» broj 78/80).

Članak 2.

Hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase jest hrana posebnog sastava koja uporabom sukladno uputama proizvođača u cijelosti ili djelomično zamjenjuje dnevni unos hrane. Hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase dijeli se u dvije kategorije:

- (a) hrana koja je namijenjena kao zamjena za ukupan dnevni unos hrane,
- (b) hrana koja je namijenjena kao zamjena za jedan ili više obroka dnevnog unosa hrane.

Članak 3.

Hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase iz članka 2. ovoga Pravilnika prilikom stavljanja na tržište mora osim uvjeta iz ovoga Pravilnika ispunjavati i uvjete propisane Pravilnikom o hrani za posebne prehrambene potrebe.

Članak 4.

Sastav hrane namijenjene smanjenju tjelesne mase iz članka 2. ovoga Pravilnika mora biti sukladan odredbama Priloga I. koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 5.

Prilikom prodaje hrane namijenjene smanjenju tjelesne mase svi pojedini sastojci hrane iz članka 2. stavka 2. točke (a) ovoga Pravilnika moraju biti pakirani u istoj ambalaži.

Članak 6.

Naziv pod kojim se hrana namijenjena smanjenju tjelesne mase iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika smije prodavati glasi:

- za hranu iz članka 2. stavka 2. točke (a) ovoga Pravilnika: »Zamjena za cjelodnevnu prehranu pri redukcijskoj dijeti«,
- za hranu iz članka 2. stavka 2. točke (b) ovoga Pravilnika: »Zamjena za jedan ili više obroka pri redukcijskoj dijeti«.

Hrana iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika osim uvjeta propisanih Pravilnikom o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (»Narodne novine« 41/08) mora biti označena sljedećim obveznim podacima:

(a) energetska vrijednost izražena u kJ i kcal, sadržaj bjelancevina, ugljikohidrata i masti izraženih u brojčanu obliku na određenu količinu gotovog proizvoda preporučenog za konzumaciju,

(b) prosječnu količinu svake mineralne tvari i vitamina koja mora biti sukladna točki 5.

Priloga I. ovoga Pravilnika, izraženu u brojčanu obliku na određenu količinu gotovog proizvoda koji se preporuča za konzumaciju. Za hranu iz članka 2. stavka 2. točke (b) podaci o vitaminima i mineralnim tvarima navedenim u Tablici 1. Priloga I. ovoga Pravilnika moraju biti izraženi kao postotak vrijednosti određenih u Prilogu 1. Pravilnika o navođenju hranjivih vrijednosti hrane (»Narodne novine« broj 60/2008 i 74/2008),

(c) uputu za pripremu i ako je potrebno izjavu o važnosti pridržavanja navedenih uputa,

(d) priloženu izjavu u kojoj se navodi da hrana ako se konzumira sukladno uputama proizvođača a osigurava dnevni unos veći od 20 g unesenih poliola dnevno može imati laksativni učinak,

(e) izjavu o važnosti dovoljnog dnevnog unosa tekućine,

(f) za hranu iz članka 2. stavak 2. točka (a) ovoga Pravilnika:

- izjavu da hrana osigurava dovoljne dnevne količine svih osnovnih hranjivih tvari,
- izjavu da se bez liječničkog savjeta hrana ne smije upotrebljavati više od tri tjedna.

(g) za hranu iz članka 2. stavka 2. točke (b) ovoga Pravilnika izjavu da je takva hrana korisna i sukladna svojoj namjeni samo kao dio energetske ograničene (redukcijske) dijeta, te da i druga hrana mora biti obavezni dio takve dijeta.

3. Označavanje, prezentiranje i reklamiranje takve hrane ne smije sadržavati obavijesti o postotku ili količini izgubljene tjelesne mase kao rezultatu konzumaciji te hrane.

Članak 7.

Prilozi I. i II. tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o hrani za posebne prehrambene potrebe (»Narodne novine« broj 81/2004) u dijelu koji se odnosi na hranu namijenjenoj redukciji tjelesne mase.

Članak 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/08-04/58

Urbroj: 534-07-08-1

Zagreb, 22. srpnja 2008.

Ministar
mr. Darko Milinović, dr. med., v. r.

PRILOG I.

OSNOVNI SASTAV HRANE NAMIJENJENE SMANJENJU TJELESNE MASE

Pojedinosti se odnose na hranu namijenjenu smanjenju tjelesne mase gotove za upotrebu koja se stavlja na tržište ili se pripravlja sukladno uputama proizvođača.

1. Energija

1.1. Energija koju osigurava hrana iz članka 2. stavka 2. točke (a) ovoga Pravilnika za ukupan dnevni unos hrane ne smije biti manja od 3 360 kJ (800 kcal) niti veća od 5 040 kJ (1 200 kcal).

1.2. Energija koju osigurava hrana iz članka 2. stavka 2. točke (b) ovoga Pravilnika po obroku ne smije biti manja od 840 kJ (200 kcal) niti veća od 1 680 kJ (400 kcal).

2. Bjelančevine

2.1 Bjelančevine sadržane u hrani iz članka 2. stavka 2. točke (a) i (b) ovoga Pravilnika moraju osigurati najmanje 25% i najviše 50 % ukupne energije proizvoda. Količina bjelančevina u hrani iz članka 2. stavka 2. točke (a) ovoga Pravilnika ne smije biti veća od 125 g.

2.2 Odredbe o bjelančevinama navedene u točki 2.1. ovoga Priloga odnose se na bjelančevine s kemijskim indeksom koji je jednak indeksu referentne bjelančevine navedenim u Prilogu II. Ako je kemijski indeks manji od 100 % referentne bjelančevine, najmanji sadržaj bjelančevina se sukladno tome povećava. U svakom slučaju kemijski indeks bjelančevine mora biti najmanje 80% indeksa referentne bjelančevine.

2.3 Kemijski indeks znači najmanji omjer između količine svake esencijalne aminokiseline ispitivane bjelančevine i količine svake odgovarajuće aminokiseline referentne bjelančevine.

2.4 Dodavanje aminokiselina je dopušteno isključivo za poboljšanje hranjive vrijednosti bjelančevina i samo u količinama koje su potrebne za tu namjenu.

3. Masti

3.1 Energija koja potječe iz masti ne smije prelaziti 30% ukupne raspoložive energije proizvoda.

3.2 Za hranu navedenu u članku 2. stavku 2. točki (a) ovoga Pravilnika sadržaj linolne kiseline (u obliku glicerida) ne smije biti manji od 4,5 g.

3.3 Za hranu navedenu u članku 2. stavku 2. točki (b) ovoga Pravilnika sadržaj linolne kiseline (u obliku glicerida) ne smije biti manji od 1 g.

4. Prehrambena vlakna

Sadržaj prehrambenih vlakana u hrani iz članka 2. stavka 2. točke (a) ovoga Pravilnika ne smije biti manji od 10 g i ne smije prekoračiti 30 g u ukupnom dnevnom unosu hrane.

5. Vitamini i mineralne tvari

5.1 Hrana navedena u članku 2. stavku 2. točki (a) ovoga Pravilnika mora u ukupnom dnevnom unosu hrane osigurati najmanje: 100 % količinu vitamina i mineralnih tvari navedenih u Tablici 1.

5.2 Hrana navedena u članku 2. stavku 2. točki (b) ovoga Pravilnika mora po obroku osigurati najmanje 30% količine vitamina i mineralnih tvari navedenih u Tablici 1. Količina kalija po obroku koju osigurava ta hrana mora biti najmanje 500 mg.

Tablica 1.

Vitamin A	(µg RE)	700
Vitamin D	(µg)	5
Vitamin E	(mg-TE)	10
Vitamin C	(mg)	45
Tiamin	(mg)	1,1
Riboflavin	(mg)	1,6
Niacin	(mg-NE)	18
Vitamin B ₆	(mg)	1,5
Folat	(µg)	200
Vitamin B ₁₂	(µg)	1,4
Biotin	(µg)	15
Pantotenska kiselina	(mg)	3
Kalcij	(mg)	700
Fosfor	(mg)	550
Kalij	(mg)	3 100
Željezo	(mg)	16

Cink	(mg)	9,5
Bakar	(mg)	1,1
Jod	(µg)	130
Selen	(µg)	55
Natrij	(mg)	575
Magnezij	(mg)	150
Mangan	(mg)	1

PRILOG II.

PREGLED POTREBA ZA AMINOKISELINAMA

	g/100 g bjelančevina
Cistin + metionin	1,7
Histidin	1,6
Izoleucin	1,3
Leucin	1,9
Lizin	1,6
Fenilalanin + tirozin	1,9

Treonin	0,9
Triptofan	0,5
Valin	1,3